

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 15P/45/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723201873
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Soliarová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2023:8723201873.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

6
15P/45/2023

A.:B.:C.:XXXX:XXXXXXXXXX.X

15P/45/2023 - 94
8723201873

Okresný súd Poprad, sudkyňa JUDr. Dagmar Soliarová, vo veci starostlivosti o mal. deti: D. E., nar. XX.XX.XXXX a E. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Poprad, deti rodičov: otec F. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXXX/XX, H., t. č. v zariadení HUMANITÁR, n. o., Škultétyho 19, Prešov, zast. opatrovníkom I. J. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX/XX, L., právne zast. Advokátska kancelária JUDr. Marcel Mašan, s. r. o., so sídlom Školská 257, Veľký Slavkov, IČO: 36 858 935 a matka H. F. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, H., v konaní začatom na návrh otca o zníženie výživného a v konaní o návrhu matky o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

5
15P/45/2023

ECLI:SK:OSPP:2023:8723201873.3

15P/45/2023 - 94
8723201873

- I. Súd návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a.
- II. Súd návrh matky na zvýšenie výživného z a m i e t a.
- III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

4
15P/45/2023

A.:B.:C.:XXXX:XXXXXXXXXX.X

O d ô v o d n e n i e

1. Tunajšiemu súdu bol doručený návrh na zníženie výživného, ktorý v mene otca mal. detí, ktorý je obmedzený spôsobilosti na právne úkony, podal jeho opatrovník. V predmetnom návrhu bolo uvedené, že na základe rozsudku Okresného súdu v Poprade č.k. 15P/35/2020 bolo manželstvo rodičov rozvedené a otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. D. sumou 100,- eur mesačne a na výživu mal. E. sumou 100,- eur mesačne. Otec detí je toho času poberateľom invalidného dôchodku. Rozhodnutím Prešovského samosprávneho kraja zo dňa 7.2.2023 bolo rozhodnuté o odkázaní otca na poskytovanie sociálnej služby v špecializovanom zariadení so zameraním na zdravotné postihnutie otca, ktorým je bipolárna afektívna porucha. Od januára 2023 bol otec umiestnený v zariadení sociálnych služieb Humanitar, pričom za pobyt v tomto zariadení sa platil mesačný poplatok 680,- eur. Z uvedeného vyplýva, že invalidný dôchodok poberaný otcom nepostačuje ani na úhradu nákladov na jeho umiestnenie v zariadení sociálnych služieb a otec iným príjmom okrem invalidného dôchodku nedisponuje a tento si nevie ani inak zabezpečiť vzhľadom na svoje ochorenie. Výška výživného je teda zjavne neprimeraná a otec nie je schopný takúto výšku výživného plniť, preto žiada o zníženie výživného na mal. deti a to u každého zo sumy 100,- eur mesačne na sumu 35,- eur mesačne, počnúc dňom 1.3.2023.

2. Na pojednávaní opatrovník otca uviedol, že trvajú na podanom návrhu na zníženie výživného. Poukázal na to, že aktuálna výška dôchodku na strane otca od 1.7.2023 predstavuje sumu 397,40 eur. Situácia sa následne vyvinula tak, že pri umiestnení otca mal. detí v zariadení Humanitar bola požadovaná úhrada celkovo 1000,- eur mesačne a na tomto sa podieľali rodičia otca mal. detí tým, že prispievali mesačne sumou 680,- eur a v zbytku bola táto suma hradená z dôchodku otca detí. Taktiež výživné na deti hradil opatrovník spolu s manželkou ako starí rodičia mal. detí a teda participovali nielen na úhrade v zariadení, kde bol otec detí umiestnený, ale taktiež hradili za neho aj plnú výšku výživného. Vzhľadom k tomu, že už sú starobní dôchodcovia, momentálne nedokážu toto naďalej poskytovať a aj z týchto dôvodov žiadajú o zníženie výživného. Ďalej opatrovník otca uviedol, že pobyt v Humanitári bol ukončený v polovici augusta 2023 a to z toho dôvodu, že zdravotný stav ich syna ako otca mal. detí sa zhoršil v dôsledku zle nastavenej liečby, ďalej bol menovaný hospitalizovaný na psychiatrii, kde mu bola nastavená ďalšia liečba. Zároveň požiadali o umiestnenie svojho syna do iného zariadenia a sú zapísaní medzi čakajúcimi na možnosť umiestnenia syna do iného zariadenia. Momentálne je otec mal. detí po nastavení liečby ubytovaný v ubytovni Nemocnice Poprad, kde obýva jednu bunku, za ktorú sa hradí 180,- eur mesačne. Čo sa týka osobných a majetkových pomerov na strane starých rodičov, opatrovník otca predložil doklady o poberaní starobného dôchodku a výpisy z katastra nehnuteľnosti. Uviedol, že obývajú rodinný dom v Gánovciach, ďalej sú vlastníkami bytu v H. – F., ktorý sa toho času prenajíma a zisk z prenájmu predstavuje 180,- eur mesačne. Ďalej sú vlastníkami bytu na K. M. J. H., ktorý však bezodplatne obýva ich dcéra s rodinou. Opatrovník otca taktiež uviedol, že styk s mal. deťmi im ako starým rodičom je umožnený len dvakrát do mesiaca a podľa dohody si musia tento dohodnúť minimálne päť dní vopred. Otec detí sa nemôže podieľať na ich výchove a v minulosti mali za to, že tento styk so starými rodičmi bude bezproblémový a že takto by namiesto svojho syna mohli prispieť aj k starostlivosti a výchove mal. detí. Rodinu podporovali aj finančne, pričom po spočítaní výdavkov od decembra 2018 do októbra 2023 uhradili matke sumu 11 650,- eur, v čom je zahrnuté výživné a ďalšie finančné darčeky a vecné dary pre deti. V súčasnosti však už nie je v ich možnostiach úhrada výživného v plnej sume namiesto svojho syna, ktorému dôchodok nepostačuje ani na úhradu zariadenia a preto žiadajú o zníženie výživného.

3. Právny zástupca otca poukázal aj na tú skutočnosť, že momentálne je otec detí zapísaný na čakacej listine do ďalšieho zariadenia, starí rodičia už nie sú schopní hradiť výživné namiesto svojho syna pre mal. deti tak, ako je doposiaľ stanovené. Vzhľadom ku ochoreniu otca detí nie je tu ani možnosť, aby mohol vykonávať nejakú prácu a navýšil si iným spôsobom svoj príjem. Otec detí nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti a nie je v jeho možnostiach takto stanovená úhrada výživného.

4. Matka vo svojej výpovedi a vo svojom vyjadrení uviedla, že s návrhom na zníženie výživného nesúhlasí. V čase rozvodu manželstva otec súhlasil s výživným vo výške 100,- eur mesačne na každé z detí a v tom čase jeho dôchodok činil cca 300,- eur mesačne. V súčasnosti došlo k navýšeniu jeho

invalidného dôchodku a navyše sa zmenil aj charakter potrieb na strane mal. detí. Tieto navštevujú základnú školu a to mal. Damián 8. ročník základnej školy a mal. Timea 3. ročník základnej školy. Deti navštevujú krúžky – anglický jazyk, výtvarný odbor a v tejto súvislosti sa aj zvýšili poplatky na mal. deti. Deťom je potrebné pravidelne zakupovať školské potreby, pomôcky, pracovné zošity k jazykom, hradiť triedny fond, odoberanie časopisov, dcéra navštevuje okrem toho aj hudobný odbor – zobcovú flautu. Ďalej sú to výdavky spojené s lyžiarskym výcvikom u mal. D., ktorý absolvoval v uplynulom školskom roku. Bežné výdavky v súvislosti so zdravotným stavom, či už zakúpenie liekov, úhrada u zubára a ostatné bežné výdavky na deti, či už zakúpenie ošatenia, obuvi, stravy, hygienických potrieb a podobne. Na základe týchto zvýšených nákladov matka žiadala zvýšiť u mal. Damiána výživné zo sumy 100,- eur na sumu 200,- eur mesačne a u mal. E. na sumu 150,- eur mesačne. Matka spolu s deťmi, svojim partnerom a mal. dieťaťom, ktoré pochádza z terajšieho vzťahu obýva trojizbový byt, kde nájomné predstavuje 190,- eur mesačne, mesačná splátka hypotéky 297,- eur, ďalej sú to poplatky za elektrinu, komunálny odpad, daň, televíziu a internet. Dieťa pochádzajúce z terajšieho vzťahu je vo veku jedného roka a troch mesiacov, matka poberá rodičovský príspevok vo výške 412,- eur mesačne, zároveň však vykonáva svoju prácu ako učiteľka a to od konca februára 2023, pričom jej priemerný čistý mesačný zárobok činí 1200,- eur. S mal. dieťaťom počas jej neprítomnosti sú jej rodičia, ktorí sa o dieťa starajú. Priateľ matky sa podieľa na nákladoch na domácnosť, tento má vo svojom vlastníctve štvorizbový byt, ktorý sa momentálne prerába, na ktorý si tiež zobral úver a tento spláca vo výške 528,- eur mesačne, taktiež pracuje ako učiteľ s príjmom v čistom cca 1300,- eur mesačne. Matka ďalej poukázala, že na strane starých rodičov nie je len príjem zo starobných dôchodkov, ale tento je aj z prenájmu nehnuteľností a finančná situácia na strane starých rodičov dovoľuje úhradu výživného aj vo zvýšenej miere.

5. Kolízny opatrovník vo svojej výpovedi uviedol, že so znížením výživného nesúhlasí, pretože je v možnostiach starých rodičov prispievať výživným na mal. deti minimálne sumou 100,- eur mesačne na každé z nich. Matka detí prispieva na deti vyššou sumou a to aj vrátane osobnej starostlivosti o deti. Vzhľadom na príjmy a majetkové pomery starých rodičov je v ich možnostiach, aby prispievali namiesto syna výživným vo výške minimálne 100,- eur mesačne. Zároveň pokiaľ sa týka starých rodičov zo strany matky, títo sa starajú o mal. dieťa, ktoré pochádza z terajšieho vzťahu matky, čím umožňujú matke navýšiť si príjem zo zamestnania, rodičovský príspevok nemusí matka vynaložiť na jasle alebo opatrovatelku, svojou osobnou starostlivosťou o dieťa teda prispievajú k lepšej finančnej situácii v rodine, čo má následne dopad aj na mal. deti.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámil sa s pripojenými listinnými dokladmi a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Rozsudkom Okresného súdu v Poprade, č.k. 15Ps/11/2019 – 52 zo dňa 28.2.2020 bol otec mal. detí obmedzený spôsobilosti na právne úkony. V oblastiach, v ktorých bol obmedzený spôsobilosti na právne úkony, čo je aj vrátane vystupovania pred úradmi, súdmi a inými úradmi verejnej moci, bol ustanovený opatrovník v osobe Vladimíra Tešliara. Rozsudkom Okresného súdu v Poprade sp. zn. 15P/35/2020 – 35 zo dňa 11.8.2020 bolo manželstvo rodičov rozvedené, mal. deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. D. sumou 100,- eur mesačne a na výživu mal. Timei sumou 100,- eur mesačne. V čase predchádzajúceho rozhodnutia mal. D. nastupoval do 5. ročníka základnej školy a mal. E. bola predškolačka, navštevovala materskú školu. Matka bola zamestnaná ako učiteľka s príjmom cca 1200,- eur mesačne. V uvedenom čase už otec detí bol obmedzený spôsobilosti na právne úkony a príjem z invalidného dôchodku predstavoval sumu 309,- eur mesačne.

8. V súčasnosti príjem na strane otca podľa rozhodnutia Sociálnej poisťovne ako invalidný dôchodok predstavuje sumu 397,40 eur a to od 1.7.2023. Od 1.1.2023 táto suma činila 359,30 eur mesačne. Otec mal. detí je naďalej obmedzený spôsobilosti na právne úkony, v tomto smere k inému rozhodnutiu zatiaľ nedošlo. Z rozhodnutia Prešovského samosprávneho kraja zo dňa 7.2.2023 vyplýva, že menovaný je odkázaný na poskytovanie sociálnej služby v špecializovanom zariadení so zameraním na svoje zdravotné postihnutie, ktorým je bipolárna afektívna porucha. Na základe tohto rozhodnutia bol umiestnený v zariadení Humanitár, kde bol doplatok zo strany opatrovníka 680,- eur mesačne s účinnosťou od januára 2023. Pobyt v tomto zariadení bol ukončený v polovici augusta 2023 a to z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu otca detí, zle nastavenej liečby, ktorú situáciu riešil opatrovník hospitalizáciou otca detí na psychiatrickom oddelení, nastavením liečby. V súčasnosti otec detí býva v ubytovni Nemocnice Poprad v samostatnej bunke, kde sa mesačne hradí poplatok vo výške 180,- eur.

Taktiež je zapísaný v zozname čakajúcich na umiestnenie v špecializovanom zariadení a to v zmysle rozhodnutia Prešovského samosprávneho kraja.

9. Pokiaľ sa týka mal. detí, v tomto školskom roku mal. D. navštevuje 8. ročník základnej školy a mal. E. 3. ročník základnej školy. Matka vo svojej výpovedi poukázala na výdavky spojené s návštevou školy, voľnočasových aktivít mal. detí, krúžkov.

10. Matka mal. detí žije toho času s priateľom, z ktorého vzťahu pochádza mal. dieťa, ktoré je vo veku roka a troch mesiacov. Matka nastúpila do práce od konca februára 2023, je naďalej poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 412,- eur a má príjem ako učiteľka cca 1200,- eur mesačne v čistom. Počas jej neprítomnosti sa o dieťa starajú starí rodičia.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa ods. 2 cit. ust., obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa ods. 3 cit. ust., každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Podľa ods. 4 cit. ust., pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa ods. 5 cit. ust., výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

18. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

19. Porovnávajúc pomery v čase predchádzajúceho rozhodnutia a v súčasnosti mal súd preukázané, že na strane otca došlo oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu vo veci k čiastočnému zvýšeniu jeho príjmu ako invalidného dôchodcu a to na sumu 397,- eur mesačne. Čiastočne sa teda zvýšil príjem na strane otca. Je však potrebné poukázať aj na jeho pomery súvisiace s ochorením, ktoré odôvodňujú jeho umiestnenie v špecializovanom zariadení. Súd zobral do úvahy, že tieto náklady počas jeho umiestnenia v zariadení Humanitár viac menej hradili jeho rodičia, pričom bolo potrebné uhradiť aj zo strany otca celý dôchodok. Preto starí rodičia participovali aj na úhrade výživného, resp. v tom čase toto plne hradili za otca. V súčasnosti mal však súd preukázané, že otec býva v ubytovni Nemocnice Poprad, kde hradí za pobyt poplatok 180,- eur mesačne. Je teda nesporné, že je v jeho možnostiach a schopnostiach naďalej hradiť výživné vo výške 100,- eur na každé z mal. detí. Výživné má prednosť pred akýmkoľvek inými výdavkami zo strany povinného rodiča. Taktiež je potrebné poukázať na to, že už v minulosti si otec vyživovaciu povinnosť mohol plniť len za pomoci svojich rodičov a aj doposiaľ sa rodičia otca podieľajú na iných výdavkoch spojených s liečbou otca detí, v minulosti s jeho pobytom v zariadení (aj v budúcnosti pri umiestnení otca v zariadení je predpoklad, že rodičia otca sa budú podieľať na týchto výdavkoch), so zabezpečením jeho každodenných potrieb. V tomto konaní však ide o výživné zo strany otca a nie o výživné zo strany starých rodičov vo vzťahu k mal. deťom. Vzhľadom k súčasnej

situácii – ubytovanie otca na ubytovni, výška dôchodku v sume 397,- eur mesačne, ktorá je vyššia oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu, návrh otca ku dňu rozhodnutia nie je dôvodný a preto súd návrh otca zamietol. Taktiež v tomto prípade nie je možné poukázať ani na potencialitu príjmov na strane otca, jeho možnosť zárobku, keďže aj zo správy Prešovského samosprávneho kraja vyplýva, že otec je plne odkázaný na poskytovanie sociálnej služby v špecializovanom zariadení, v tomto smere bol vypracovaný sociálny posudok, z ktorého vyplýva, že menovaný je odkázaný na dohľad pri väčšine činnosti a teda je zrejmé, že nie je v jeho možnostiach, aby si navýšil svoj príjem riadnym zamestnaním a výkonom práce. Taktiež je ale nesporné, že na strane detí došlo k výraznej zmene pomerov, ktorá by za iných okolností odôvodňovala zvýšenie výživného, avšak vzhľadom k situácii a pomerom na strane otca, nie je v jeho možnostiach, aby toto zvýšenie. Preto súd návrh matky na zvýšenie výživného zamietol. Navyše aj keď na strane matky pribudla vyživovacia povinnosť, matka je jednak poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 412,- eur a zároveň má príjem zo zamestnania, ktorý je porovnateľný ako v čase predchádzajúceho konania pri rozvoze manželstva. Berúc do úvahy aj uvedené dôvody nie je možné zvýšiť výživné na mal. deti zo strany otca a ani znížiť toto výživné, preto súd oba návrhy zamietol a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

20. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, a to tak, že žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal, nakoľko konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

2
15P/45/2023

A.:B.:C.:XXXX:XXXXXXXXXX.X

15P/45/2023 - 94
8723201873

P o u č e n i e :

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach, a to prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.